

Зв'язок між надмірною масою тіла та стоматологічними захворюваннями у дітей

Костура В.Л., Безвушко Е.В.

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького (м. Львів), кафедра ортодонції

Однією з найбільш серйозних проблем суспільної охорони здоров'я в ХХІ столітті стали надмірна маса тіла (НМТ) та ожиріння. Від надмірної маси тіла страждають 30-80% дорослих; та близько 20% дітей і підлітків а, у третини з них – ожиріння. Наслідки для здоров'я включають збільшений ризик метаболічних відхилень, таких як діабет другого типу, і безалкогольний жировий метаморфоз печінки, порушення дихання пов'язані зі сном, такі як синдром обструктивного апное сну.

Вважають, що НМТ та ожиріння є вагомими чинниками ризику для стоматологічного здоров'я дітей. Метаболічні порушення в організмі при ожирінні належать до системних причинних факторів розвитку захворювань пародонту. Проблема співвідношення ожиріння з метаболічними відхиленнями, які призводять до захворювань тканин пародонту, привертає увагу багатьох дослідників. Встановлено, що збільшення індексу маси тіла, рівня сироваткових ліпідів, рівня глюкози в крові пов'язано з ризиком розвитку запальних змін у тканинах пародонту.

Карієс зубів і надмірна маса тіла є багатофакторними захворюваннями, які впливають на здоров'я і психосоціальний розвиток дитини. Дані захворювання розділяють загальні та модифіковані впливи, такі як дієта та спосіб життя. Останні дані зі Австралії, Мексики, Данії, Швеції відмітили позитивну кореляцію між карієсом зубів і індексом маси тіла (ІМТ), і показали, що поведінка, яка сприяє розвитку ожиріння, а саме перекушування в ранньому дитинстві передбачає розвиток карієсу в старшому віці. Зміни в дієті і способі життя з середини 1990-х років, а саме збільшення доступу до висококалорійних багатих вуглеводами продуктів харчування і напоїв, пояснюють зростання поширеності карієсу і ожиріння від того часу і аж до сьогодні. Зміни концентрації фосфатів, сіалової кислоти, протеїнів та імуноглобулінів і

пероксидазної активності у слині дітей з НМТ та ожирінням можуть пояснити підвищення ймовірності того, що діти, які страждають ожирінням представляють більший ризик карієсу та захворюванням тканин пародонту.

Стосовно зв'язку між стоматологічним захворюванням дітей та НМТ переважають дослідження, що пов'язані з оцінкою поширеності карієсу і хвороб пародонта. При цьому недостатньо з'ясовані патогенетичні механізми формування стоматологічних захворювань у дітей з НМТ, що обумовлює актуальність та потребу подальших наукових досліджень.